

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.

Správa o transparentnosti

za účtovné obdobie končiace sa 31. decembra 2008

Túto správu vydávame v súlade s požiadavkou ustanovení § 24 zákona č. 540/2007 Z. z. o audítoroch, audite a dohľade nad výkonom auditu (ďalej “Zákon o audítoroch”) a v zmysle požiadaviek Článku 40 Smernice 2006/43/EC Európskeho parlamentu a Rady zo 17. mája 2006 o štatutárnom audite individuálnej a konsolidovanej účtovnej závierky, ktorá mení a dopĺňa smernicu rady 78/660/EEC a 83/349/EEC a zároveň ruší smernicu rady č. 84/253/EEC o požiadavkách kladených na osoby oprávnené vykonávať audit (Smernica pre audit).

Právna štruktúra, vlastníctvo a vzťahy v rámci siete

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. je súkromná spoločnosť s ručením obmedzeným. V tabuľke nižšie sú uvedení jej spoločníci:

	Podiel na základnom imaní	
	v EUR	%
PricewaterhouseCoopers Eastern Europe B.V. (zriadená v Holandsku)	19 917	50,00
Ing. Mária Frühwaldová	6 639	16,67
Ing. Ivan Kupkovič	6 639	16,67
PricewaterhouseCoopers podjetje za revizijo in druge finančno računovodske storitve, d.o.o. (zriadená v Slovinsku)	6 639	16,66
Spolu	39 834	100,00

Štatutárnym orgánom spoločnosti sú konatelia, ktorými boli k 31. decembru 2007 a 2008:

Ing. Mária Frühwaldová, číslo licencie SKAU: 47
Ing. Ivan Kupkovič, číslo licencie SKAU: 689

Najvyššou materskou spoločnosťou resp. vlastníkmi spoločnosti sú partneri spoločností PricewaterhouseCoopers v strednej a východnej Európe. PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. spolu s ostatnými spoločnosťami vo svete je súčasťou PricewaterhouseCoopers International Limited, spoločnosti s obmedzeným ručením, ktorá je zapísaná v obchodnom registri v Anglicku. Každá z týchto členských spoločností je samostatným právnym subjektom.

Pri poskytovaní služieb miestnym klientom ako aj spoločným medzinárodným klientom podnikajúcim v strednej a východnej Európe, spolupracuje PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. s ostatnými spoločnosťami so sídlom v tomto regióne. Spoluprácu koordinuje medzinárodný riadiaci tím, ktorý okrem toho, že dohliada nad zabezpečením dodržiavania predpisov a postupov PricewaterhouseCoopers International Limited regionálnymi spoločnosťami, umožňuje využitie zdrojov, presadzovanie postupov riadenia rizika a štandardov zabezpečenia kvality auditu.

Každá národná spoločnosť má svoju riadiacu štruktúru zostavenú tak, aby spĺňala požiadavky platných právnych predpisov ako aj operatívne

potreby a požiadavky. Takáto právna štruktúra a usporiadanie v rámci siete poskytujú jednotlivým spoločnostiam flexibilitu a nezávislosť pre flexibilné a efektívne reagovanie na podmienky miestneho trhu. Okrem toho zohľadňuje skutočnosť, že regulátorne orgány vo väčšine krajín umožňujú vykonávať audítorskú činnosť len tým lokálnym spoločnostiam, v ktorých majú väčšinový podiel a kontrolu audítori podľa jurisdikcie príslušného štátu (v Európskej únii to môžu byť registrovaní audítori a audítorské firmy so sídlom v EÚ).

Spoločnosť, ktorá sa stane súčasťou siete PricewaterhouseCoopers International Limited, získa právo používať meno PricewaterhouseCoopers a s tým aj okamžitý prístup k spoločným zdrojom siete, jej metodológiám, poznatkom a odborným znalostiam. Každá spoločnosť sa pri tom zaviazuje, že bude dodržiavať súhrn spoločných zásad a dohodnutých štandardov kvality.

Celosvetová sieť PricewaterhouseCoopers vytvára pre členské spoločnosti platformu na využívanie poznatkov, zručností a zdrojov, ktoré im umožnia dodávať klientom na celom svete služby trvalo vysokej kvality. V každej krajine majú naše spoločnosti možnosť využívať spoločné metodológie, databázy, technológie a majú prístup k uznávaným špecialistom a ľuďom s jasnými a inovátívnymi cieľmi pre budúcnosť.

Riadenie

Skupina členských spoločností PricewaterhouseCoopers v strednej a východnej Európe zahŕňa 29 krajín, v ktorých platí jednotný systém riadenia. Každý partner v rámci pravidelných volieb volí Výkonného riaditeľa, ktorý vymenuje Výkonné Vedenie "Rada", pozostávajúce z Výkonných riaditeľov jednotlivých krajín a riadiacich pracovníkov zodpovedných za jednotlivé špecializované sekcie. Rada je zodpovedná za stanovenie všeobecných podnikateľských cieľov a zabezpečenie dodržiavania zásad a pravidiel PricewaterhouseCoopers International.

V rámci geografických oblastí stanovuje postupy a podnikateľské ciele jednotlivých odborných sekcií (audit, dane a poradenstvo) manažérsky tím.

Každá spoločnosť má svoju Radu, ktorá, čo sa týka hlasovacích práv, sa riadi legislatívou príslušnej krajiny. Rada schvaľuje všetky rozhodnutia týkajúce sa kľúčových otázok podnikania, ako aj spĺňania legislatívnych a profesných štandardov.

Dohľad nad regionálnou Radou má v mene partnerov regionálna Rada partnerov (volený orgán), ktorá úzko spolupracuje s Radou, najmä pri schvaľovaní kľúčových zásad, pravidiel a rozhodnutí týkajúcich sa partnerov a spoločnosti.

Vnútroňný systém zabezpečenia kvality a vyhlásenie o jeho účinnosti

Ako členská spoločnosť PricewaterhouseCoopers International Limited sme viazaní štandardmi riadenia rizika a zabezpečenia kvality, schválenými uvedenou organizáciou. Okrem nich je naša spoločnosť povinná dodržiavať právne predpisy platné v SR, štandardy pre zabezpečenie kvality auditu vydané Úradom pre dohľad nad výkonom auditu, Slovenskou komorou audítorov ako aj Všeobecne prijaté audítorské štandardy platné v USA v prípade, že máme povinnosť pripraviť správu o subjekte so sídlom v USA podľa štandardov platných v USA.

Podrobné postupy zabezpečenia kvality auditu sú obsiahnuté v manuáloch k postupom pri audite. V nasledujúcom texte uvádzame súhrn našich hlavných postupov, prístupu a opatrení, ktoré aplikujeme pri zabezpečení trvalo vysokej kvality auditu:

Štandardy zabezpečenia kvality auditu

Interné predpisy, Všeobecne prijaté audítorské štandardy a Audítorské štandardy platné v Slovenskej republike vyžadujú, aby členské spoločnosti PricewaterhouseCoopers uplatňovali pri výkone auditu zásady zabezpečenia kvality auditu.

Náš systém zabezpečenia kvality auditu je v plnom súlade s požiadavkami, ktoré stanovila Rada pre medzinárodné audítorské štandardy a Úrad pre dohľad nad výkonom auditu.

S účinnosťou od 15. júna 2005 platí pre všetky členské firmy vykonávajúce audit a preverenie finančných informácií, Štandard o zabezpečení kvality 1 (ISQC 1), ktorý vydala IAASB (regulatórny orgán Medzinárodnej federácie audítorov a účtovníkov). Tento štandard stanovuje zásady zabezpečenia kvality auditu, ktoré je povinná zaviesť každá audítorská spoločnosť.

Požiadavky sa týkajú oblastí:

- Zodpovednosť vedenia za kvalitu v rámci spoločnosti
- Dodržiavanie etického kódexu
- Zavedenie postupov pre akceptovanie klienta a pokračovanie v audítorskej činnosti pre klienta a pre špecifické zákazky
- Ľudské zdroje
- Vykonanie zákazky
- Monitorovanie

Prístup PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. k uvedeným požiadavkám:

Zodpovednosť vedenia spoločnosti

Podpora zhora: Naše regionálne a slovenské vedenie je povinné prijať všetky opatrenia, ktoré zabezpečia, že PricewaterhouseCoopers bude vždy hájiť kvalitu, nezávislosť a objektivnosť. Vedenie spoločnosti vo svojej komunikácii s partnermi neustále zdôrazňuje dôležitosť "nekompromisného trvania na zabezpečení kvality". Spoločnosť PricewaterhouseCoopers pevne stála za touto zásadou aj v prípade, keď by bolo nevyhnuté skončiť spoluprácu s klientom. Rovnaký odkaz obsahujú aj informácie vedenia pre všetkých zamestnancov.

Nemenej dôležitá je povinnosť vedenia pravidelne informovať partnerov a zamestnancov o nových štandardoch a usmerneniach pre poskytovanie služieb najvyššej kvality svojim klientom. Každá komunikácia od nadriadených pracovníkov, či už zaslaná prostredníctvom e-mailu alebo vyjadrená ústne na stretnutiach, využíva príležitosť na zdôraznenie toho, aké je dôležité dodržiavať vysokú kvalitu každej našej činnosti. Od nášho vedenia sa očakáva, že svojím správaním a konaním bude prejavovať podporu naším cieľom a systémom pri zabezpečovaní kvality auditu.

Etické požiadavky

Od všetkých členských spoločností PricewaterhouseCoopers International, ich partnerov a zamestnancov sa vyžaduje, aby dodržiavali etické zásady spoločnosti. Tieto zásady vyžadujú, aby naši ľudia konali čestne, objektívne, s profesionálnym prístupom a starostlivosťou, aby dbali na zásady zachovania dôvernosti informácií a správali sa profesionálne. Naše etické štandardy sú v súlade s Etickým kódexom, ktorý vydala IFAC (Medzinárodná federácia auditorov) a sú obsiahnuté v Etickom kódexe PricewaterhouseCoopers. Etický kódex PricewaterhouseCoopers je určený pre všetkých partnerov a zamestnancov, vrátane nových zamestnancov. Všetci zamestnanci sú povinní absolvovať test zo znalosti etického kódexu. Okrem iného, etický kódex obsahuje aj "rámec pre etické rozhodovanie", ktorý sú naši ľudia povinní uplatňovať pri svojom profesionálnom prístupe a správaní sa.

Dohľad nad etickými otázkami vykonáva regionálny Business Conduct Leader (osoba zodpovedná za dodržiavanie etického kódexu) a v jednotlivých krajinách vykonáva partner funkciu lokálneho Business Conduct Leader. Business Conduct Leader je zodpovedný za oblasť etického správania sa a dodržiavania všetkých etických štandardov. Každá kancelária má prístup k podrobným etickým zásadám, ktoré dopĺňajú náš Etický kódex. Tieto zásady obsahujú napríklad usmernenie, ako postupovať v prípade, keď klient ponúkne dar alebo ak sa zamestnanec dozvie o neetickom správaní partnera alebo iného zamestnanca. Zamestnanec môže zaslať zodpovednému pracovníkovi anonymnú žiadosť o usmernenie v konkrétnej situácii. Zamestnanci majú k dispozícii databázu otázok a odpovedí.

Business Conduct Leader je povinný prešetriť všetky sťažnosti alebo podozrenia, ktoré predložili zamestnanci a zabezpečiť prijatie vhodných opatrení, aby pracovník, ktorý porušenie etického správania nahlásil, nebol vystavený represii.

Webovská stránka PricewaterhouseCoopers, v časti nazvanej Etický kódex obsahuje adresu, na ktorú môžu externé strany posielat' zodpovednému pracovníkovi informáciu o prípadnom porušení etického správania zamestnancami alebo partnermi spoločnosti.

Štandardy IFAC a štandardy PricewaterhouseCoopers sú doplnené o požiadavky § 26 Zákona o audítoroch. Rámec ISQC 1 rieši otázky nezávislosti v časti zaoberajúcej sa etickým usmernením. Nezávislosti sa venujeme v samostatnej časti našej správy.

Postupy pri akceptovaní a pokračovaní vo vzťahu s klientom

Pri rozhodovaní o akceptovaní klienta a pokračovaní vo vzťahu s ním, využíva PricewaterhouseCoopers svoj interne vyvinutý systém FRISK. Systém umožňuje tímu preveriť spolu so špecialistami v odvetví a riadení rizika, či riziká spojené s existujúcim či potenciálnym klientom sú riaditeľné a či máme spolupracovať s daným subjektom alebo nie. V rámci procesu FRISK posudzujeme nasledujúce skutočnosti:

- povest', reputáciu spoločnosti a jej vedenia
- účinnosť úlohy predstavenstva/iného štatutárneho orgánu
- prax a skúsenosti pracovníkov klienta zodpovedných za účtovníctvo a zostavenie finančných výkazov
- akékoľvek iniciatívy alebo sklony vedenia manipulovať vykázané výsledky
- všetky významné transakcie zamerané na vykázanie výnosov
- akékoľvek nezvyčajne agresívne alebo kreatívne účtovanie
- všetky zložité, nezvyčajné alebo ťažko posúdiťelné transakcie
- všetky odhady, ktoré sú spojené s neistotou alebo subjektívnym rozhodnutím
- všetky transakcie so spriaznenými osobami, ktoré nie sú súčasťou konsolidovanej skupiny
- akékoľvek náznaky toho, že spoločnosť by sa mohla nachádzať vo finančných ťažkostiach
- kompetencia a skúseností audítorského tímu.

FRISK je síce veľmi spoľahlivý nástroj, avšak dôkazom vážnosti, ktorú tomuto kroku prisudzujeme je čas venovaný tímom pre riadenie rizika. Ako podrobnejšie uvádzame v časti Vykonalenie zákazky ďalej, našimi partnermi pre riadenie rizika sú senior partneri s vybudovanou dôverou a nezávislosťou, ktorí majú významnú pozíciu pri rozhodovaní o tom, či klienta prijať, resp. pokračovať v obchodnom vzťahu s klientom aj v ďalšom období.

Výsledky procesu akceptovania či ponechania si klienta sú včlenené aj do samotného auditu a vplývajú napríklad na rozsah našich prác či rozhodnutie o zostave pracovného tímu. Spravidla naše služby odmietneme ponúkať, alebo prestaneme poskytovať, ak riziko ktoré s nimi súvisí posúdime ako nezvládnuteľné, ak subjekt nesúhlasí s rozsahom potrebných prác alebo ak cena nie je akceptovateľná.

Ľudské zdroje

Prijímanie pracovníkov: Pri prijímaní pracovníkov, tak absolventov ako aj ľudí s praxou, dodržiavame veľmi prísne pravidlá: posudzujeme výsledky stredoškolského a vysokoškolského štúdia, uskutočňujeme pohovory so záujemcami, preverujeme prax a posudzujeme referencie. Takisto hodnotíme kvalitu absolventov a zameriavame sa na tých, ktorí dosahujú výborné výsledky, čo je predpokladom ich zodpovedného prístupu k profesii.

Profesionálny rozvoj: Vzdelávanie je sústavný proces. Vzdelávacie aktivity sa začínajú už po prijatí pracovníka do zamestnania a pokračujú počas celej jeho profesionálnej kariéry. Naši ľudia sa zúčastňujú na rôznych interných vzdelávacích aktivitách ako aj oficiálnych kurzoch a seminároch organizovaných v SR. Okrem toho sa neustále vzdelávajú v rámci pracovného procesu. Kurzy a semináre sú zamerané na všeobecné znalosti v účtovníctve, audite a zachovanie nezávislosti, ako aj na špecializáciu jednotlivých odborníkov (konkrétne odvetvie). Vzdelávacie kurzy sa organizujú aj pre našich partnerov, ktorí okrem toho participujú na vzdelávaní zamestnancov v rámci pracovného procesu. Zodpovednosťou partnera je spolupracovať so všetkými členmi tímu – usmerňovať, posudzovať, vzdelávať, odovzdávať skúsenosti a zároveň byť príkladom pre špecialistov v tíme.

V Spoločnosti platí zásada, že ľudia sú sami zodpovední za svoj vlastný profesionálny rozvoj a my im ponúkame široké spektrum vzdelávacích kurzov a nástrojov, ktoré im pomôžu prispôbiť vzdelávanie svojej pozícii a zodpovednostiam a zároveň neopomenúť špecifické potreby klienta. Spoločnosť takisto dbá na zabezpečenie dodržiavania národných profesijných štandardov, čo sa týka rozsahu a typu sústavného vzdelávania za rok. Naše vzdelávacie programy priebežne aktualizujeme, čím zabezpečujeme rast a rozvoj znalostí a schopností nevyhnutných pre poskytovanie profesionálnych služieb klientom.

Dohľad a usmernenie: Každý partner pre zákazku je zodpovedný za to (ak je to nevyhnutné na základe konzultácií s ostatnými), že partneri a členovia pracovného tímu spĺňajú požiadavky, ktoré si konkrétne okolnosti vyžadujú. Navyše je v rámci zákazky povinný stanoviť rozsah usmernenia, dohľadania a preverovania činnosti profesionálne mladších členov tímu, ktorým sú jednotlivé práce delegované.

Kariérny postup: Výkony partnerov a pracovníkov sa každoročne prehodnocujú na základe procesu, na ktorom participujú kolegovia v rovnakom pracovnom zaradení, podriadení i nadriadení pracovníci. Partneri a odborní pracovníci sú ohodnotení a odmeňovaní za kvalitnú a fundovanú prácu odborného účtovníka a audítora. Okrem toho podporujeme, oceňujeme a odmeňujeme tímovú prácu. Za každý projekt, na ktorom člen tímu strávi viac ako 40 hodín, dostane hodnotenie - spätnú väzbu. Každý pracovník je oficiálne hodnotený najmenej jedenkrát za rok a k jeho výkonu sa vyjadruje partner a pracovníci, ktorí s ním pracovali na spoločných zákazkách. Naša metodológia auditu umožňuje poskytovať aj neformálne hodnotenie a usmernenie počas samotnej zákazky. Je navrhnutá tak, aby zabezpečila kvalitné výstupy z prác a zároveň aj sústavný rozvoj našich ľudí.

Toto všetko sa zohľadní v ročnom hodnotení a pri posúdení výkonov v porovnaní s firemnými hodnotami a štandardami, s cieľmi, ktoré si pracovník stanovil na daný rok ako aj s výkonmi kolegov. Po posúdení a hodnotení výkonov sa berie do úvahy aj celkový výsledok posúdenia pracovných výkonov, ku ktorému sú prizvaní aj zamestnanci seniornejších pracovných pozícií v rámci tzv. hodnotiaceho stretnutia, čím sa zabezpečí konzistentnosť hodnotenia a preukaznosť kariérneho postupu. Naši pracovníci postúpia v kariére iba vtedy, ak sú schopní zvládnuť zodpovednosť vyššieho stupňa.

Všetci zamestnanci a partneri sú každoročne hodnotení na základe spätnej väzby "zdola", t.j. ich celkové výkony posudzujú podriadení pracovníci – hodnotí sa prístup ku kolegom a klientovi, silné stránky a nedostatky. V prípade, že sa nedostatky opakujú, poskytne sa pracovníkovi podpora alebo sa zaradí do vzdelávania, ktoré pomôže tento nedostatok odstrániť.

Naša spoločnosť každoročne organizuje tzv. Global People Survey (Celosvetový prieskum spokojnosti zamestnancov). Ide o prieskum organizovaný na celosvetovej báze, kde zamestnanci odpovedajú na otázky a vyjadrujú svoj názor na rôzne skutočnosti, ktoré sa ich týkajú v rámci zamestnania. Globálne vedenie pristupuje k výsledkom prieskumu veľmi zodpovedne a identifikované problémy ďalej rieši.

Vykonávanie zákazok

Konzistentná celosvetová metodológia: Tak ako ostatné spoločnosti v rámci PricewaterhouseCoopers vo svete, aj naša spoločnosť používa metodológiu a postupy zabezpečujúce jednotný a konzistentný prístup k auditu. Táto metodológia je priebežne aktualizovaná, tak aby zohľadňovala podmienky meniaceho sa prostredia. Partnerom a zamestnancom poskytujeme priebežné školenia k tejto metodológii. Naša metodológia spĺňa požiadavky predpisov IAASB a ak si to vyžaduje miestna legislatíva, metodologické postupy sú doplnené tak, aby všetky požiadavky boli v súlade s legislatívou.

Komplexné zásady a postupy: Naša audítorská činnosť sa riadi komplexnými zásadami a postupmi, ktoré pravidelne aktualizujeme, aby zohľadnili nové skutočnosti ako aj požiadavky a problémy profesie. Tieto zásady vychádzajú nielen z profesionálnych a regulatórnych štandardov, zahŕňajú však aj usmernenie, ako ich čo najefektívnejšie implementovať. Sú k dispozícii v elektronickej forme ako súbory a databázy, ktoré sa pravidelne aktualizujú a dopĺňajú o najnovšie zistenia a sú kedykoľvek k dispozícii našim zamestnancom.

Zabezpečenie kvality auditu prispôbené konkrétnym zákazkam: Máme zavedené aj ďalšie špecifické postupy pre kontrolu kvality auditu, ktoré aplikujeme pri špecifických zákazkách. Napríklad, pre všetkých našich klientov kótovaných na burze určíme Partnera zodpovedného za posúdenie kvality (Quality Review Partner), ktorý prediskutuje všetky dôležité skutočnosti s partnerom pre zákazku, a ktorý je zodpovedný za nezávislé posúdenie plánu auditu, za jeho realizáciu, riešenie významných skutočností, účtovnú závierku a zverejnenia a za primeranosť výročnej správy. Požiadavky na funkciu Partnera zodpovedného za posúdenie kvality auditu sú obsiahnuté v našich interných predpisoch, čím sa zabezpečí, že partner spĺňa kritériá dostatočnej praxe ako aj skúseností v konkrétnom odvetví.

Podľa našich predpisov sú v prípade špecifických transakcií a v určitých situáciách, pri ktorých sa vyžaduje významné rozhodnutie, potrebné konzultácie s ostatnými špecialistami a odborníkmi v odvetví. Povinnosť konzultácií, ktorú spomíname v texte ďalej, znamená, že okrem konzultácií, ktoré sa oficiálne vyžadujú, členovia našich pracovných tímov pravidelne konzultujú svoje riešenia aj s inými špecialistami a odborníkmi v odvetví.

V súlade so Smernicou pre audit je zavedená rotácia partnerov každých 7 rokov; podľa požiadaviek Komisie pre BCP (Security Exchange Commission) v USA je to 5 rokov. V prípade nízkeho rizika alebo menších klientov môže byť tento cyklus maximálne 10-ročný, aby sa zabezpečil nový pohľad bez toho, že bude potrebné získať o klientovi nové informácie. V prípade auditov v účtovných jednotkách verejného záujmu v súlade so Zákomom o audítoroch zodpovedný partner rotuje každých 5 rokov.

Okrem toho, Globálna metodológia zakotvuje zásadu, že práca, ktorú realizuje niektorý z členov pracovného tímu, sa musí preveriť iným členom tímu, ktorý má minimálne rovnaké kompetencie, aby bolo možné potvrdiť, že bolo vykonaná kompetentne, v súlade so zámerom, a uistiť sa, že boli vyvodené správne závery.

Odborní účtovníci a audítori: Kľúčovou zložkou zabezpečenia kvality auditu v našej Spoločnosti sú konzultácie. Členmi našej Konzultačnej skupiny pre audit sú partneri a zamestnanci - špecialisti v oblasti účtovníctva a auditu. V prípade, že partner pre zákazku nesúhlasí s názorom technických expertov, pristúpi sa k oficiálnemu postupu, t.j. k prerokovaniu skutočností s profesionálne staršími pracovníkmi, až pokiaľ sa záležitosť nevyrieši.

Pri zavádzaní Medzinárodných štandardov pre finančné vykazovanie, v znení schválenom Európskou úniou (IFRS), sme vytvorili systém, ktorý zabezpečí, že preverenie a posúdenie účtovnej závierky klienta sa uskutoční v zmysle Štandardov a v súlade s ich zámerom.

Jadrom tohto systému je posúdenie, ktoré nezávisle vykoná Tím pre účtovné konzultačné služby (Accounting Consulting Services team ("ACS")), ktorý je umiestnený v niektorej z krajín strednej a východnej Európy. V závislosti od zložitosti a rizika spojeného s konkrétnym odvetvím, veľkosťou klienta a skutočnosti, či je alebo nie je kótovaný na Americkej burze cenných papierov, vykoná ACS posúdenie účtovnej závierky klienta zostavenej podľa IFRS. Napríklad, účtovnú závierku klienta kótovaného na burze posúdi tím špecialistov a finálne preverenie vykoná jeden z našich ACS partnerov. Menších klientov pôsobiacich v menej rizikovitom odvetví, cyklicky preveruje ACS tím.

Všetci klienti, ktorí aplikujú IFRS po prvýkrát, alebo ktorých účtovnú závierku zostavenú v súlade s IFRS po prvýkrát audítuje PricewaterhouseCoopers, podliehajú komplexnému prevereniu. V rámci preverenia musí audítový tím zdôvodniť štandardy IFRS, ktoré boli uplatnené ako uvedené zverejnenia. V prípade, že ACS tím posúdi aplikácie niektorého štandardu alebo potrebných zverejnení za nedostatočné, resp. ako nezodpovedajúce príslušným štandardom, audítorský tím musí získať súhlas klienta na vykonanie potrebných zmien.

Skupina pre riadenie rizika a zabezpečenie kvality:

Naši špecialisti pre riadenie rizika, konzultácie a firemné zásady sú súčasťou centralizovaného oddelenia, u nás známeho ako oddelenie Rizika a kvality alebo R&Q. R&Q je samostatnou jednotkou v rámci oddelenia pre audit a účtovníctvo, a pôsobí nezávisle a samostatne od ostatných jednotiek generujúcich zisk alebo manažmentu. Tím je umiestnený v priestoroch, kde sídli vedenie oddelenia auditu. R&Q zahŕňa nasledujúce funkcie: riadenie rizika a služby pre posúdenie nezávislosti, služby pre kapitálové trhy, metodológie a zabezpečenie kvality auditu. Oddelenie R&Q má aspoň jedného partnera, ktorému poskytujú asistenciu ďalší odborní pracovníci. Okrem toho s ním v prípade potreby spolupracujú aj partneri pre R&Q z ostatných väčších kancelárií PricewaterhouseCoopers.

Kľúčovou zodpovednosťou partnerov pre riadenie rizika je účasť na rozhodovaní o akceptovaní klienta a pokračovaní v obchodnom vzťahu s ním, a zodpovednosť za ohodnotenie rizika tak po kvalitatívnej ako aj kvantitatívnej stránke. Okrem toho musia byť partneri pre riadenie rizika integrovaní do projektových tímov, a ak je to potrebné, poskytovať konzultácie k otázkam, ako je napríklad princíp nepretržitého trvania činnosti.

Táto skupina nezávislých a skúsených partnerov sa zameriava na zabezpečenie kvality a v prípade, že je to potrebné, sa zasadzuje za implementáciu zmien v postupoch a predpisoch.

Monitorovanie

V rámci celosvetového programu PricewaterhouseCoopers monitorujeme uskutočnené práce aj po vydaní našich správ. Program zahŕňa preverenie práce partnera a všetkých aspektov systému kontroly kvality auditu, s cieľom zabezpečiť jeho správne fungovanie a získať primerané uistenie o tom, že sme splnili požiadavky všetkých platných profesijných štandardov a našich firemných zásad a postupov. Nad programom má dohľad a riadi ho sekcia pre zabezpečenie kvality auditu (Assurance Quality function) v rámci R&Q.

Posúdenie zákaziek vykonávajú partneri, direktori a senior manažéri s náležitými skúsenosťami, ktorí nie sú prepojení s kanceláriou uskutočňujúcou audit ani so samotným auditom. Posúdenia sa vykonávajú minimálne raz za tri roky, kedy sa hodnotia aj všetci partneri. V prípade, že existuje predpoklad zvýšeného rizika, posúdenia sa uskutočnia častejšie. Okrem toho máme zavedený tzv. Program rotácie návštev, ktorého cieľom je preverenie implementácie zásad a postupov nie z pohľadu jednotlivých zákaziek ale skôr na úrovni firmy.

Náš kontrolný proces zahŕňa i pravidelné testovanie efektívnosti našich mechanizmov zabezpečenia kvality v oblastiach, ako je prijímanie zamestnancov, vzdelávanie, kariérny postup a nezávislosť. Monitorovanie kvality je takisto neoddeliteľnou súčasťou nášho programu sústavného zvyšovania kvality. Pravidelne hodnotíme prínos týchto oficiálnych programov v úsilí zlepšiť naše zásady a postupy a zabezpečiť konzistentnú kvalitu našej práce. Ku každému zlyhaniu pri plnení a dodržiavaní štandardov pristupujeme veľmi zodpovedne: partnerovi sa odporučí zabezpečiť zlepšenie výkonu a v nasledujúcom roku sa jeho práca opäť preverí. Nedostatočné odborné riadenie alebo riadenie rizika sa môže prejaviť v negatívnom finančnom ohodnotení partnera; v niektorých prípadoch má partner zákaz podpisovať správy audítora v mene Spoločnosti a vo veľmi závažných prípadoch je partner vyzvaný ukončiť pracovný vzťah so Spoločnosťou.

Rada PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. je presvedčená, že uvedené postupy zabezpečenia kvality auditu sú v súlade so všetkými platnými predpismi a že poskytujú dostatočnú bázu pre presvedčenie, že štatutárny audit, ktorý vykonáva slovenská spoločnosť vždy spĺňa požadovaný štandard kvality.

Posledné preverenie zabezpečenia kvality auditu v súlade s § 31 zákona o audítoroch

Posledné preverenie zabezpečenia kvality auditu v zmysle Smernice EÚ o Audite uskutočnila Slovenská komora audítorov v dňoch 20. – 21. októbra 2008. Komora vyjadrila spokojnosť s výsledkami preverenia a nenavrholo žiadne opatrenia na zlepšenie činnosti.

Subjekty verejného záujmu, ktorých štatutárnu účtovnú zvierku za rok ukončený 31. decembra 2008 auditovala spoločnosť PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.

AIG Funds Central Europe správ. spol., a.s.
AMSLICO AIG Life poisťovňa, a.s.
APOLLO zdravotná poisťovňa, a.s.
BRE Bank SA, pobočka zahraničnej banky v Slovenskej republike
CALYON S.A., pobočka zahraničnej banky
COMMERZBANK Aktiengesellschaft, pobočka zahraničnej banky, Bratislava
Eastern Sugar Slovensko, a.s.
Europäische Reiseversicherung AG, organizačná zložka Slovensko
Generali Poisťovňa, a.s.
Glacier Tribometal Slovakia, a.s.
KD Investments, správ.spol., a.s.
KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group
KONTINUITA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group
KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group
Kraft Foods Slovakia, a.s.
Liptovská mliekareň, a.s.
Poisťovňa Cardif Slovakia, a.s.
POLNONÁKUP HONT, a.s.
Prvá stavebná sporiteľňa, a. s.
Q B E poisťovňa a.s.
Smurfit Kappa Štúrovo, a.s.
Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s.

Spoločnosti, ktoré spĺňajú požiadavky § 17a, odsek 2, zákona č. 431/2002 Z.z. v znení zákona č. 561/2004 Z.z.:

BILLA s.r.o.
Doprastav, a.s.
Matador, a.s.
Stredoslovenská energetika, a.s.
U. S. Steel Košice, s.r.o.
VOLKSWAGEN Finančné služby Slovensko s.r.o.
VOLKSWAGEN SLOVAKIA, a.s.
Východoslovenská energetika a.s.
Západoslovenská energetika, a.s.

Poznámka: Zoznam subjektov verejného záujmu k 31. decembru 2008, u ktorých spoločnosť PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. vydala správu audítora k účtovnej zvierke v rámci svojho účtovného obdobia od 1. januára 2008 do 31. decembra 2008.

Postupy PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. v súvislosti so zachovaním nezávislosti

Nezávislosť, bezúhonnosť a objektívnosť

Pri nástupe do zamestnania sú naši partneri a zamestnanci podrobne informovaní o firemnej kultúre, jej hodnotách a zameraní na dosiahnutie vynikajúcich výsledkov, budovanie tímovej práce, vzájomnej dôvery a príkladného vedenia. Každý nový zamestnanec dostane kópiu Etického kódexu PricewaterhouseCoopers. Očakávame, že naši partneri a zamestnanci sa počas svojej profesionálnej kariéry budú riadiť týmito hodnotami. V prípade potreby sú naši partneri povinní konzultovať niektoré otázky s odborníkmi na riadenie rizika a zabezpečenie kvality a musia informovať klienta v prípade, že jeho účtovný postup nie je akceptovateľný, a to aj vtedy, že by to znamenalo stratu klienta alebo odstúpenie od zákazky. Tento prístup, ktorý nazývame "Kvalita na prvom mieste (Standing Firm on Quality)", predstavuje kľúčovú zložku firemnej kultúry.

Náš pracovník zodpovedný za dodržiavanie nezávislosti monitoruje dodržiavanie prísnych profesionálnych a firemných požiadaviek na nezávislosť vo finančných záujmoch a obchodných vzťahoch s klientom. V súlade s politikou globálnej siete PricewaterhouseCoopers má naša Spoločnosť zavedený program dodržiavania a monitorovania zásad nezávislosti. Súčasťou tohto programu a systému sú:

- písomné zásady a postupy zachovania nezávislosti
- automatický vyhľadávací systém a zoznam subjektov podliehajúcich obmedzeniam
- sústavné školenia k danej téme
- interné monitorovanie našich systémov a kontrol zabezpečujúcich zachovanie nezávislosti
- zodpovednosťou za zachovanie nezávislosti, za efektívnosť systémov a kontrol je poverený senior manažment
- "Podpora zhora" a kultúra súvisiaca so zachovaním nezávislosti
- bezodkladné nahlásenie rokovania zamestnanca s klientom o uzatvorení pracovného pomeru

- hlásenie potenciálneho alebo zrejmeho porušenia nezávislosti
- disciplinárne postupy a konania
- dohľad nad obchodnými vzťahmi, zväzkami, províziami a podmienenými platbami.

Posledné interné preverenie zachovania nezávislosti sa v PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. uskutočnilo 29.9.2008 – 2.10.2008.

Sústavné vzdelávanie štatutárnych audítorov

Ako sme uviedli v predchádzajúcej časti venujúcej sa kvalite auditu, naši štatutárni audítori sú zapojení do programu sústavného vzdelávania. Povinnosti Audítorov v súvislosti so vzdelávaním:

- absolvovanie najmenej 120 hodín vzdelávacích aktivít počas trojročného cyklu;
- absolvovanie najmenej 20 hodín vzdelávacích aktivít každý rok; a
- vedenie záznamov o vzdelávacích aktivitách.

Príklady foriem profesionálneho rozvoja:

- kurzy, konferencie, semináre;
- samoštúdium (e-learning), organizované interné školenia k novým systémom a postupom;
- publikačná činnosť v odborných a akademických časopisoch;
- členstvo v odborných komisiách;
- lektorská činnosť súvisiaca s profesiou audítora;
- vystúpenie na konferenciách, briefingoch a v diskusných skupinách;
- vydávanie odborných článkov, téz a kníh.

PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. má jasne stanovený vzdelávací program pre špecialistov oddelenia auditu, vrátane štatutárnych audítorov a má vymedzené kurzy pre jednotlivé pracovné zaradenia. Naše oddelenie pre vzdelávanie zabezpečuje dostupnosť vzdelávacích aktivít pre príslušných zamestnancov a partnerov. Okrem toho je zodpovedné za vedenie požadovanej evidencie za každého zamestnanca a štatutárneho audítora (informácie o aktivitách, podporné dokumenty).

Finančné informácie za rok ukončený 31. decembra 2008 (neaudítované)

	v tis. Sk	v tis. Euro
Celkový obrat	627 390	20 826
Z toho v súvislosti so:		
Štatutárnym auditom	153 585	5 098
Ostatnými audítorskými službami	248 469	8 248
Poradenskými službami	171 960	5 708
Iné	53 376	1 772

Odmeňovanie partnerov

Partneri sú odmeňovaní na základe dosiahnutého zisku spoločnosti a osobne sú zodpovední za prispievanie na dôchodkové a iné zabezpečenie, vrátane zdravotného. Odmeňovanie partnerov stanovuje Regionálna manažérska rada na základe posúdenia prínosu partnera pre firmu počas roka a po ukončení auditu jednotlivých spoločností. Výšku odmeny stanovenej manažérskou radou posúdi a schváli Rada partnerov.

Odmena partnera má tri vzájomne prepojené zložky, závisiace od zisku:

Zložka príjmu za zodpovednosti – zohľadňuje prínos partnera za zverené zodpovednosti;

Výkonnostná zložka príjmu – zohľadňuje výkony partnera a jeho pracovných tímov počas roka a **Podielová zložka príjmu**, ktorá predstavuje partnerov podiel na zisku po odpočítaní prvých dvoch zložiek.

Podiely sa vyplácajú partnerom podľa stanoveného vzorca, ktorý berie do úvahy viaceré faktory, ako napríklad konzistentnosť výkonov a rola partnera v rámci firmy. Výška výkonnostnej zložky sa určí na základe výsledkov, ktoré partner dosiahol v porovnaní so svojimi osobnými cieľmi. Tieto ciele zahŕňajú zabezpečenie kvality auditu a absolútne dodržanie požadaviek zachovania bezúhonnosti a nezávislosti.

Vyhlásenie k správe

Spoločnosť PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o. čestne prehlasuje, že podľa jej najlepšieho vedomia sú informácie obsiahnuté v tejto správe v čase jej vydania správne.

Ing. Mária Frühwaldová
PricewaterhouseCoopers Slovensko, s.r.o.